

Ս. ԽԵՐԱԼՅԱՆ

92

ԲՐՀԵՍՏ
ՍՈՎՈՐՈՂ
ԿԱՏՈՒՆ

391.99 Մ.
Խ-98

ՊԵՏՏՐԱՏ

891-991
h-48

Մ. ԽԵՐԱՆՅԱՆ

30 MAY 2011

ԱՐՅԵՍՏ ՍՈՎՈՐՈՂ ԿԱՏՈՒՆ

Նկարներ
Բենիկ Մազմանյանի

ՊԵՏՏՐԱՏ

ՀԼԿՅԵՄ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1988

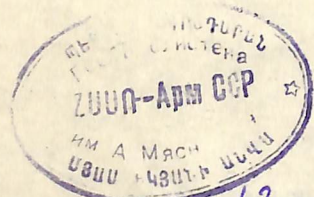
Այ արհեստ ե,
Յե՛վ պատվավոր,
Յե՛վ հանգիստ ե,
Յե՛վ շահավոր»։ —

Վերոշեց կատուն
Յեւ աչն առավոտ
Վեր կացավ զնայ
Կողկակարի մոտ.

—Բարի որ, վարպետ,
Զես ուզում աշկերտ:

— Կատուէն կոշկակա՞ր,
Ուրիշ գործ չկա՞ր:
— Ձե՛, շնորհք ունեն՞,
Շուտ կստփորեմ:

Հենց եդ խոսքին՝
Վարպետի մոտ
Յեկավ ահա
Մի հաճախորդ.
— Վոտնամանս

36753-62

Շատ է պզտիկ,
Ֆալեցնում է
Վոտքս սաստիկ.
Մի ճար արա,
Թող լաչնանա:

— Կը լաչնացնենք,
Քավոր Վանի,
Դե աշկերտիս,
Տուր թող հանի:

Վոտքը մեկնեց
Քավոր Վանին,
Կատուն Լիլիով
Վոտնամանին:

Մեկ ել հանկարծ
Վոր դուրս չեկավ,
Նա սալթաքեց
Ու վարը ընկավ:

— Ո՛ր-ո՛ր, ո՛ր-ո՛ր,
Մլավեց նա.—
Ես ել գործ ե,
Անտեր մնա:

Ասաց կատուն
Ու փախավ տուն:

2

— Կոշկակարը

Վոտնեք բան է,
Սրա — նրա
Կոշի՛կ հանե...
Ելի ասա
Դառնանք դերձակ,
Մեկ ել աեսար
Վարպետ դարձանք:
Ի՛նչ ե, — մկրատ,
Մառնից, առեղ,
Վոչ ուժի բան,
Վոչ լաչն ու նեղ:

Այսպես նորից
Մի առավոտ
Գնաց կատուն
Դերձակի մոտ.
— Բարի որ, վարպետ,
Ձեռ ուզում աշկերտ:

— Կատուն դերձակ,
Տո՛ւ, տնամակ:

— Շնորհք ունեմ,
Ասաց կատուն,
Կտվորեմ
Մի շաբաթում:

— Լավ: Թեյը առ,
Լավ վոյորիւր
Ասեղ թելիւր:

— Ինչ եմ ասել,
Թեյ ու ասեղ,
Հոգիս վկա՝
Ես ե վոր կա:
Թեյը կրծեց,
Ծալքն ոլորեց
Ու հենց են եր
Վիտի թելեր՝
Քերբ վոր բարակ
Են պողպատը, —
Ասեղը սուր՝
Մտով թաթը:

— Ո՛ր-սի, սի-սի,
Մլավեց նա,
Ես ել գործ ե,
Անտեր մնա:

Ա. աջ կատուն,
Գործը թողեց, —
Ու փախավ տուն:

3

— Դերձակութուն,
Ձե, չեմ ուզում,

Դարբնութուն
Ի՞նչ եմ ասում:

Վիչ գլխացավ
Կոշիկի,

Վոչ ասեղ կա
Վոր ծակի,
Հնոցի մոտ

Մշտավառ
Յերկաթ ծեծիւր
Գեղ համար.

Թե անվտանգ,
Թե տեղը տաք:

Այսպես հաստատուն
Վորոշեց կատուն
Յեվ նույն առավոտ
Գնաց դարբնի մոտ

— Բարի որ, վարպետ,
Ձեա ուզում աշկերտ:

— Դարբնութուն,
Են ել կատուն.

— Շնորհք ոչնեմ,
Ասաց կատուն,
Կսովորեմ

Մի շաքաթում:

— Լավ, դե մնա,
Քան դուրս չեկավ,
Կանենք գնա.
Հիմա նստիւր
Փութսը փշիւր:

— Ի՞նչ եմ ասել
Աշխատանք.
Ել մի ասի,
Լավ դառնք.
Գործս հանգիստ,
Տեղս տաք,
Վիչ փորձանք կա,
Վոչ վտանգ,
Փութսի պոչը
Վար ու վեր՝
Նստիւր հանգիստ
Տար ու բեր:

Մի յերկու որ,
Վոր մնամ՝
Արդեն վարպետ
Կը դառնամ:

Այսպես ահա
Մի ժամ անց՝
Վարպետը մեր
Դուրս գնաց:

Եդ միջոցին,
Վորտեղ վոր ե՝
Մի մարդ լեկավ:
— Վարպետն ուր ե:

— Կհւր ես, անտուն,
Ասաց կատուն,
Բա մենք ինչ ենք,
Գործ ես բերել,
Ասա՝ շինենք:
Բահդ ես բերել,
Դե թող ինձ մոտ՝
Արի ու տար
Վաղն առավոտ.
Մարդն ես խոսքին
Հավան մնաց,
Բահը թողեց,
Ինքը գնաց:

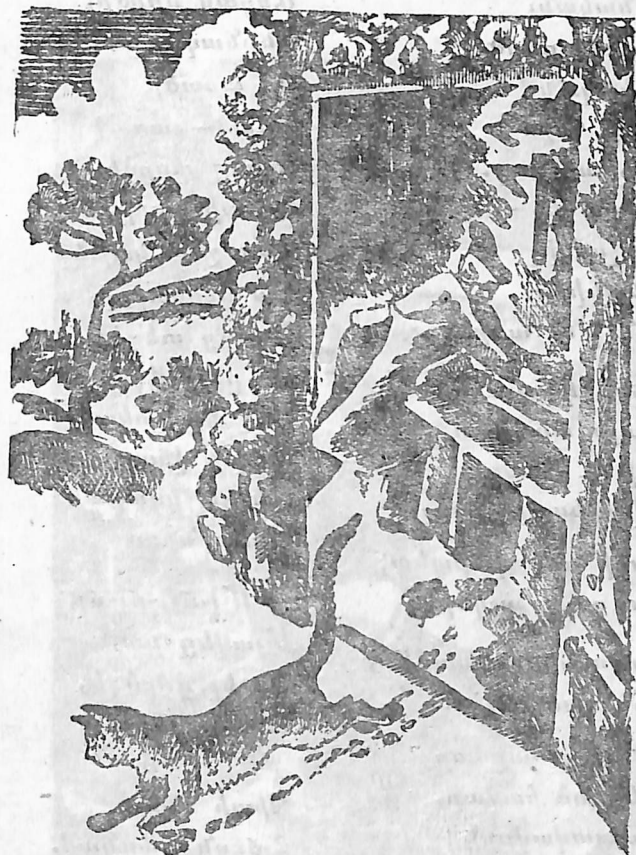
Կատուն կապեց
Գոգնոցը,
Լավ թեժացրեց
Վառ հնոցը,
Ունեկիով
Նա կարգին
Բահը գրեց
Կրակին:

Հետո առավ
 Ունեւին
 Բահր զրեց
 Մեծ սալին,
 Մուրճը բռնեց
 Յեզ ուժգին
 Վոր չը խփեց
 Շեկ բահին՝
 Թռան իսկույն
 Կեծկծան
 Անթիվ կայծեր
 Ցիրուցան:
 Աղալիսի մի
 Կայծ անշեջ՝
 Ընկավ կատվի
 Աչքի մեջ:
 — Ո՛ր-նի, ո՛ր-նի
 Եսպես ցամփ,
 Ես ի՞նչ որ եր
 Լուսացամփ,
 Ո՛ր-նի, աչքս
 Կուրացամփ...
 Յերկար ու մեծ, ահագին,
 Ուստի գոգնոցը հագին,
 Աչքը բռնած

Մեր կատուն
 Մուրճը գցեց,
 Փախավ տուն:

4

— Դարբնութ, ձև
 Ի՞նչ գործ ե վոր,
 Զախ աչքս ել
 Ա՛յ, վիրավոր:
 Դե յեկ հարմար
 Արհեստ գտիր.
 Ա՛յ, կղառնամ
 Յես վորմնազիր:
 Վոչ գլխացավ
 Կոշիկի,
 Վոչ ասեղ կա,
 Վոր ծակի,
 Վոչ ել հսո՞ց,
 Կրակ ու բոց:
 Պատի չբա
 Գնա այ ի
 Ու քեզ համար
 Հանգիստ շարի.
 Պատ լեյնեյն եր
 Հո ցեղական.

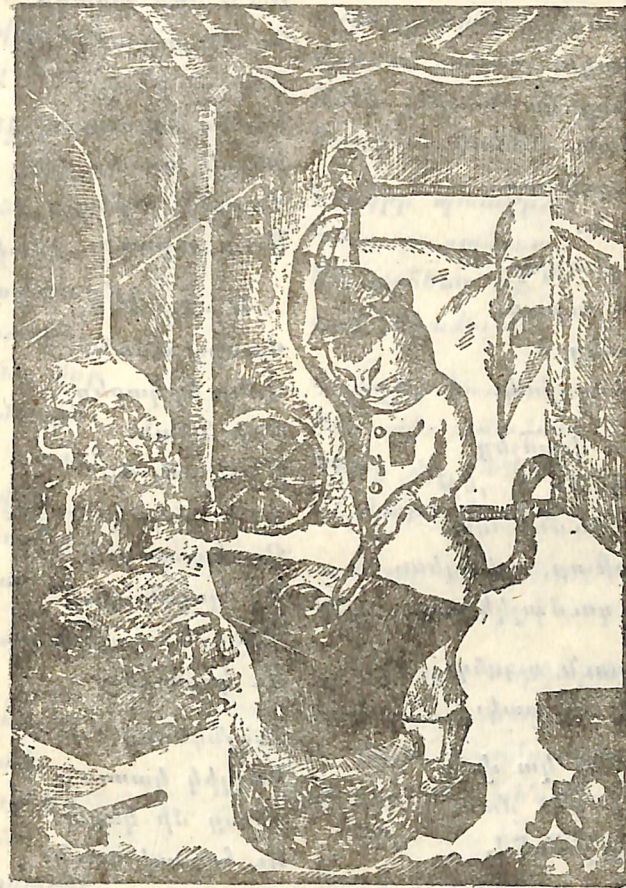
Մեր փեշակն ե
 Պապենական:
 Այ կատվի գործ,
 Այ խականն:
 Դրանից հեշտ
 Ել ի՞նչ արհեստ.
 Մի աչքանի՛,—
 Վնաս չունի,
 Վորմնագիրը
 Զուլզն ի՞նչ անի:
 Վորո՞ւնց կատուն
 Յեվ այն առավոտ
 Յեկավ ու գնաց
 Մի վորմնադրի մոտ.
 — Բարի որ, վարպետ,
 Չե՞ս ուզում աշկերտ:
 — Կատուն վորմնադիր,
 Ուրիշ գործ գտիր:
 — Ա՜յե՛նից հարմար
 Դա չե ինձ համար,
 Յեվ պատվավորն
 Յեվ ընտիրը:
 — Մնա՛, ասաց
 Վորմնադիրը:

Կատուն խսկույն
 Անցավ գործի,
 Ինքնագլուխ,
 Իր ասածի՛
 Առաջ — առաջ
 Ուզեց փորձի
 Ուստի շարը.
 Դեռ չե՛ր կախել
 Նա ուղղալար,
 Մահեց տեղից
 Ու ընկավ վար:
 Կավ եր ընկավ
 Թաթի վրա,
 Թե չե՛ կզար
 Մահը նրա:

— Ո՛ր-մի,-մի-մի,
 Մլավեց նա,
 Ես ել գործ ե,
 Անտեք միա:

5

Պիտի գնամ
 Հյճւսն դառնամ.
 Գործն ապահով
 Գետնի վրա,
 Կանգնիր ազատ

Գործդ արա:

Վոչ գլխացավ
կոշիկի,

Վոչ ասեղ կա,

Վոր ծակի,

Վոչ հնոց կա

Աչքահան,

Վոչ ուղղալար

Հոգեհան.

Գործիքներդ

Սղոց — ուրագ,

Վոչ ասեղ ե

Վոչ կեծ-կրակ.

Աչպես վորոշեց

Ու իսկույն ե եթ՝

Գնաց հյուանի մոտ.

— Բարի որ, վարպետ,

Ձեռ ուղղում աշկերտ:

— Կատուն ուրմդ,

Խելքի տոպրակ:

— Ե՛, ինչ կա վոր,

Հեշտ ե ինձ մոտ,

Շնորհ չունեմ,

Թե ձեռ ու վոտ:

— Պարծենկոտ ես,

Բաց դո՛ւ գիտես,

Ուղում ես կաց.

Բաց մեր կատվի

Գործն ախտեղ ել

Լավ չը գնաց:

Ետեղ ել մեր

Խելքի պարկը

Վտաքին խփեց

Սուր ուրագը:

— Ո՛ւ՛սի՛ս, ո՛ւ՛սի՛ս,

Վտաքս աման,

Վոնց ել կտրեց

Թրի նման.

Ո՛ւ՛սի՛ս, ո՛ւ՛սի՛ս,

Վսկ-վսկ, վսկ-վսկ,

Ու սնապարծն

Շն հյուանոցում

Վսնց եր լալիս

Ու կսկծում:

Ընդլնդալով

Կաղիկ կատուն

Գնաց մի կերպ

Ու հասավ տուն:

6

Մի տաս որ անցավ,

Վերքը լավացավ.

Վոր լավացավ՝

Դարձավ ասավ.

— Ե՛, մի թաթն ել

Թող չը լինի,

Մնացածն ել

Հերիք կանի.

Շատ չափսոսանք

Մեր վնասին,

Մտածենք նոր

Գործի մասին:

Ես մեկ առողջ

Աչքըս վկա՝

Ներկարարից

Լավը չկա:

Վոչ գլխացավ

կոշիկի,

Վոչ ասեղ կա,

Վոր ծակի,

Վոչ հնոց կա

Աչքահան,

Վոչ ուղղալար

Հոգեհան,

Վոչ անառակ

Սուր ուրագ,

Գործիքներդ

Վրձին, քանոն,

Ամեն ինչում

Կարգ ու կանոն.

Ներկիր պատեր,

Դուռ լուսամուտ,

Ա՛յ արհեստ ե,

Լավ լեկամուտ:

Վորոշեց կատուն

Յեվ ա՛յն առավոտ,

Գնաց մի ծանոթ

Ներկարարի մոտ.

— Բարի որ, վարպետ,

Ձեռ ուղղում աշկերտ:

— Կատուն ներկարար,

Ասաց վարպետը:

— Ինչո՞ւ դարմացար,

Խոսեց մեր խենթը,—

— Լավ, առ ես փետը,

Ասավ վարպետը

Ես ներկը խառնիր,
Մաճնի պէս հարի՛ր:

Չըլըմփ, թըլըմփ,
Չըլըմփ, թըլըմփ,
Ներկ ե խառնում,
Ու հոտոտում
Մեր ներկարար
Աշկերտ կատուն:

Մեկ ել հանկարծ,
Չըլըփ... ներկը
Թռավ ծեփեց
Նրա գեմքը:

— Այ քեզ ուրիշ,
Ես ինչ դառանք,
Վողջ քաղաքում
Դարձանք առակ
Ու խայտառակ:
Թողեց կատուն
Ու փախավ տուն:

7

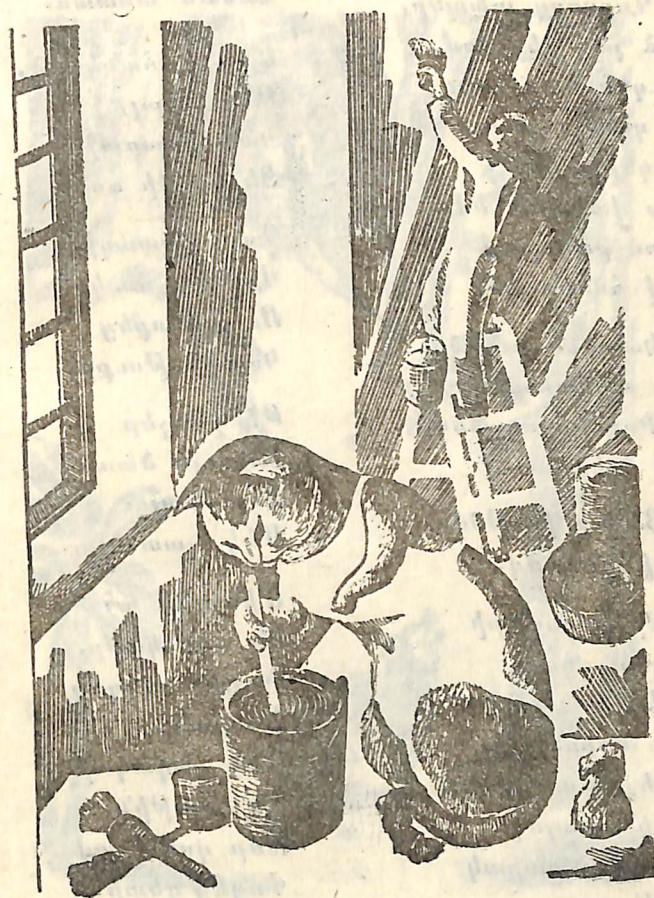
— Չե, արհեստը
Գործ չե կատվի,
Աչքս ու թաթս ել
Իզուր ավի:

Լավ ե լինել
Նորից վորական,
Ճախ, սկան,
Տո՛ւ, բարակի
Չափ ել չկամ:

Վոչ զլխացավ
Կոշիկի,
Վոչ ասեղ կա,
Վոչ ծակի,
Վոչ հնոց կա
Աչքահան,
Վոչ ուղղալար
Հոգեհան,
Վոչ անառակ
Սուր ուրագ,
Վոչ ներկոտվել
Խայտառակ:

Սար, ձոր անտառ
Տուր վոտքիդ տակ,
Վորսըդ թռչուն,
Ու նապաստակ:

Վճռեց կատուն
Մի առավոտ,

Յերավ գնաց
Վորսորդի մոտ:

— Վորսորդ ախպեր,
Ինձ քեզ հետ առ,
Կուգես սար-ձոր,
Կուգես անտառ,
Վազելու մեջ
Յես վարպետ եմ,
Վորս բռնելուս
Լավ հմուտ եմ:

— Կատուն բարձիկ,
Տո՛, անճարակ...

— Փորձիր ու տես,
Գոհ կլինես:

— Յերեք թաթով,
Այ ինքնագո՞ւմ...

— Չի խանգարի
Պակաս վոտը:

— Արի, — ասավ
Մեր վորսորդը:
Յերեք թաթով
Կադին սալով
Կատուն — բարակ
Թեթև արագ
Վճնց և վազուս

Գլխապատառ:
Մեկ ել ահա
Հասան անտառ:

Մեկ ել հանկարծ,
Անակնկալ,
Կատվի առաջ
Յերավ մի գալլ:

Գալլ կատաղի,
Վոչ թե մուկը.
Ու ցամաքեց
Կատվի թուքը:

Թե չթուչեր
Իսկույն ծառը՝
Չեր մնալու
Մեկ պատառը:

Մինչդեռ ահա
են վորսկանը,
Գալլին ուղղեց
Հրացանը,
Մեկ գնդակով
են անոթին
Խո՞ր վոռնոցով
Փռվեց գետին:

Ես վոր տեսավ

Մեր քաջ կատուն՝
Ծառիցն ի՛նչ /
Ու փախավ տուն:

— Եդ վճռեղից
Ասավ նրան,
Մի ալ կատու,
Մոտ հարևան:

— Ել ի՛նչ ասի,
Այ դրացի,
Գալից լես լավ
Պուկ տվեցի:

— Գալ վճռեղից,
Հիմար կատու,
Ի՞նչ ունեցիր
Անտառում դու:

Ու նստելով
Կատուն դռան,
Վողջը մեկ-մեկ
Պատեց նրան:

— Ե՛, իսկապես
Վոր հիմար ես,
Ասաց նրան
Դրկից կատուն,
Կերդ անպակաս,
Տաք սիրուն տուն,
Քո ի՛նչ բանն եր
Արհեստը, խենթ,
Գլխիդ բերի
Այդքան աղետ:

Կատուն արհմատ,
Ա՛յ անհամեստ:

36753-62

Պատ. խմբագիր՝ Ս. Վահունի
Տեխ. խմբագիր՝ Ան. Գասպարյան
Սրագրիչ՝ Թ. Հովակիմյան
Կոմպոզիտոր՝ Մ. Մարտիրոսյան

Դիպլիտի լիպոթ՝ Կ. 4647 Հրատ. 4204
Պատվեր 1191 Տիրամ 5000.
Թուղթ 74X110 Տպագրական 06 մամ.
Մեկ մամ. 40260 նիշ. Հեղինակային 06 մամ.
Հանձնված է արտադրության 14 հոկտեմբ. 1937 թ.
Մատչելի է արտադրության 26 դեկտեմբերի 1938 թ.
Դիմել 30 կ.

Պատկերապատկեր, Յերևան, Լենինի փող. 65

172

9679

9679 80 400

1
2

М. ХЕРАНЯН .
КОТ, УЧИВШИЙСЯ
РЕМЕСЛУ
Гиз Арм. ССР. Ереван